

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/60,Spotkania-z-cyklad-Spacerkiem-po-Warszawie-Ideologia-w-architekturze-architektura.html>
10.04.2026, 15:36

Spotkania z cyklu „Spacerkiem po Warszawie. Ideologia w architekturze, architektura w polityce” i „Śladami Holokaustu i powojennej historii Żydów” - Warszawa.

Dnia 21 listopada 2006 r. w siedzibie Oddziału IPN w Warszawie (Pl. Krasińskich 2/4/6) odbyło się pierwsze spotkanie w ramach organizowanego przez Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej cyklu spotkań „Spacerkiem po Warszawie. Ideologia w architekturze, architektura w polityce”. Zaproszony przez IPN dr Piotr Majewski – pracownik Zamku Królewskiego – wygłosił referat pt. „Polityczne konteksty odbudowy Zamku Królewskiego w Warszawie. Polityka władz a obiekty symboliczne dla świadomości narodowej i państwowej”. Wystąpienie zostało uzupełnione pokazem multimedialnym.

Dr Piotr Majewski przybliżył dzieje zamku oraz funkcje, jakie pełnił na przestrzeni dziejów, zwracając szczególną uwagę na losy zamku w czasie II wojny światowej, zwłaszcza na okoliczności jego całkowitego zniszczenia. Przeważająca część wykładu poświęcona była kwestii odbudowy zabytku, ideologicznym naciskom komunistycznych władz oraz kontrowersjom, jakie planowana odbudowa wywoływała zarówno wśród architektów, konserwatorów, jak i ludzi należących do sfer opiniotwórczych. Ważnym uzupełnieniem wykładu było wystąpienie – pracownika OBEP IPN w Warszawie – Pawła Sasanki, którego komentarz historyczny ukazał polityczne tło odbudowy Zamku Królewskiego. Warsztaty cieszyły się dużym zainteresowaniem uczestników, wśród których znalazło się wielu przewodników warszawskich.

Tego samego dnia w późniejszych godzinach w sali konferencyjnej przy Pl. Krasińskich odbyły warsztaty dla nauczycieli z cyklu „Śladami Holokaustu i powojennej historii Żydów”. To już trzecie w tym roku szkolnym spotkanie w ramach kolejnej edycji warsztatów. Tym razem zaprezentowany został temat „Zabytki kultury żydowskiej zniszczone podczas II wojny światowej”. Jan Jagielski – wybitny specjalista w tej dziedzinie, pracownik Żydowskiego Instytutu Historycznego, laureat nagrody im. Jana Karskiego – zaprezentował w formie multimedialnej zniszczenia kultury żydowskiej w czasie II wojny światowej, ze szczególnym uwzględnieniem Warszawy.

W drugiej części odbyły się – prowadzone przez pracownika OBEP IPN w Warszawie, Wiesławę Młynarczyk – warsztaty na temat wielkiej synagogi na Tłomackiem. Ich celem było pokazanie roli, jaką synagoga odgrywała w krajobrazie przedwojennej Warszawy oraz zwrócenie uwagi na wypowiedzi Jürgena Stroopa dotyczące jej zniszczenia. Prowadząca spotkanie, obok tradycyjnej formy wykładu, wykorzystwała elementy dramy dydaktycznej oraz krytycznej analizy źródeł. Zastosowana forma wymagała od uczestników pełnego zaangażowania, wyobraźni i empatii. Podniosło to atrakcyjność warsztatu i spotkało się z uznaniem biorących w nim udział.

